

Motion till riksdagen 2020/21:2499

av Joakim Sandell (S)

Placera museet om Förintelsen i Malmö

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen i den fortsatta beredningen som ett av alternativen bör överväga om det planerade museet om Förintelsen kan placeras i Malmö och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringen förbereder en storsatsning för att minnas Förintelsen och motverka dagens antisemitism. Detta är mycket välkommet. Det har gått 75 år sedan koncentrationslägrens befrielse i dåvarande Nazityskland, vilket kan låta som en ansenlig tid, men hatet mot judar finns fortfarande: i högerextrema grupper, i delar av vänstern, i islamistiska miljöer och i vardagsrasismen.

Regeringens satsning innehåller flera delar. Först och främst anordnas en stor global konferens med regeringschefer, diplomater, forskare och intresseorganisationer i Malmö den 13–14 oktober 2021. Temat för konferensen är ”Remember – React”, vilket syftar till att minnas för att kunna förändra framtiden.

Den andra delen är ett nytt förintelsemuseum i Sverige. Här har etnologen Birgitta Svensson utsetts till särskild utredare (Ku 2019:01). Hennes uppgift är att lämna förslag om hur ett museum för att bevara och föra vidare minnet av Förintelsen ska inrättas. En utgångspunkt är att berättelser från överlevare med anknytning till Sverige ska stå i centrum för verksamheten.

Det är med denna utgångspunkt jag anser att det finns synnerligen goda skäl att placera museet i Malmö.

Malmö var hoppets hamn för 8 000 danska judar som flydde den nazistiska ockupationen 1943 och för den stora grupp judiska flyktingar som kom efter krigsslutet 1945 från tyska koncentrationsläger. Till Malmö kom de som räddats med de ovärderliga vita bussarna. Staden var öppen, välkomnande och hjälpsam, vilket blev räddningen för många under den första tiden i Sverige. Malmö Museer och Malmö Borgarskola är två autentiska byggnader som användes som reservsjukhus och som fortfarande är fyllda av

arkiv och fysiska artefakter från den tiden. Vår historia har gett Malmö en stark anknytning till Förintelsen, och vi har fortsatt att vara en hoppets hamn för många människor som flytt undan krig och förtryck sedan dess.

Malmö är Sveriges mest globala stad. Här lever 186 nationaliteter, och det talas drygt 150 olika språk. När människor med rötter från nästan hela världen lever sida vid sida krävs det insatser för att skapa ömsesidig respekt. Ett statligt museum är en sådan insats. I en stärkt kamp mot antisemitism i Malmö och andra delar av Skåne är ett förintelsemuseum en viktig pusselbit. För barn, unga och lärare skulle det innebära ett betydelsefullt komplement till skolans undervisning, där vi idag har ett etablerat samarbete med Svenska kommittén mot antisemitism (SKMA) om hågkomstresor till Auschwitz för Malmös skolungdomar.

Att placera ett nytt statligt museum i Malmö rimmar, till sist, väl med regeringens ambition att lokalisera nya statliga myndigheter till platser utanför Stockholm. Jag är glad att Forum för levande historia har fått ett betydande tillskott på 10 miljoner kronor för att påbörja arbete med museet. Men Stockholm har redan Forum för levande historia och Judiska museet. Hela vår region skulle gynnas av ett statligt museum och närheten till universiteten både i Malmö/Lund och Öresundsregionen gör att museet kan få en stark forskningsanknytning här.

Malmö är rätt plats. Föreningen Förintelsens ögonvittnen, som har funnits i 20 år, och romska ledamöter i Malmö stads råd för den nationella minoriteten romer betonar också att Malmö är rätt plats. Om vi får museet kommer vi kunna peka ut en autentisk plats med koppling till Förintelsen under regeringens internationella konferens i Malmö i oktober 2021.

Joakim Sandell (S)